

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu: „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Volilno gibanje.

Klerikalne spletke.

Klerikalci se ne počutijo nič varne glede državnozbornih volitev. Pričakujejo hud boj; kakšen bo uspeh, o tem si niso na jasnem, čeprav včasih v svojih listih kar z gotovostjo povedo, da bo zmagala S. L. S.

Sedaj spletkarijo z različnimi kandidaturami, mešajo in govoričijo okoli, kažejo se celo nesložne, vse to z izvestnimi nameni. Klerikalci bodo spletkarili še dalje, kakor bo kazalo, in lagali bodo naprednjakom razne reči. Zato pozor! Nikdo naj ne posluša klerikalcev, nikdo naj se ne ozira nič na njihovo spletkarenje, nikdo naj jim nič ne verjame — ker klerikalci pojdejo vsi složno na volišče in volili bodo le od Gregorčiča postavljene kandidature!

Nasproti klerikalnim spletkam naj naprednjaki po celi deželi naši pridno agitirajo in vsodbujajo volilce, da gredo volit napredne kandidate!

Klerikalne spletke nas nič ne brigajo, mi imejmo pred očmi le volilni boj in obsežno intenzivno agitacijo, ki vede do — zmage!

Klerikalni kandidatje.

„Gorica“ od torka je priobčila izjavo dr. Andreja Pavlice, da on ne sprejme kandidature za kraško-ajdovski volilni okraj.

Glede Slavka Ravnikarja, poštarja nekje na Kranjskem, pravi, da jej ni znano, ali je privolil v to, da se postavi v hribih kot protikandidat proti dr. Gregorčiču.

Ta dva je »postavjal« za kandidata »Novi Čas«.

„Gorica“ pravi, da so kandidatje S. L. S. za Gore: dr. Anton Gregorčič, za Goriško okolico Jožef Fon in za kraško-ajdovski volilni okraj dr. Henrik Stepančič — torej oni, katere smo že naznanili.

Napredni kandidatje.

Kar se tiče kandidatur z napredne strani, so dogovarjanja v polnem tiru ter bo mogoče morda že v kratkem naznaniti imena kandidatov.

Toliko na nekatera popraševanja.

Laški kandidat v Gorici.

Na laški liberalni strani se bije boj, koga postaviti za kandidata v goriškem mestu za državnozbornske volitve.

Eni pravijo, da bi ne bilo lepo pustiti sedaj na cedilu nadsvetnika Ušaja, da naj bo torej on zopet kandidat, drugi pa se ogrevajo za profesorja Violina, zvestega agilenega delavca laške liberalne stranke, ki je bil tako nenadno premeščen na Dunaj. To bi bila nekaka protestna kandidatura proti vladi. . . . Na dan prihaja pa tudi Pettarinovo ime, ali on utegne najbrže kandidirati v Furlaniji.

Izmed socialnih demokratov bo kandidiral v gornji Furlaniji V. Pittoni.

Slovenci postavijo v Gorici skupnega kandidata.

Shod štajerske narodne stranke.

V Zalcu v lepi Savinjski dolini se je vršil 17. t. m. sijajno obiskan shod narodne stranke.

Predsedoval je načelnik narodne stranke, deželni poslanec dr. V. Kukovec.

Bivši državni poslanec gosp. Franjo Roblek, viharno pozdravljen, je nato govoril o svojem delovanju v državnem zboru in se obširno bavil z vzroki za razpust državnega zbora. Poudarjal je, da vlada z razpustom ni toliko nameravala kaznovati slovansko opozicijo, kolikor doseči z novimi volitvami okrepitev svoje večine, da izvede finančno reformo in doseže dovoljenje za ogromne nove vojne kredite tudi v poslanski zbornici. Našel in obrazložil je tekem teh štirih let v državnem zboru sprejete postave in povedal, koliko se mu je posrečilo doseči za povzdigo kmetijarstva v Savinjski dolini. Njegovo poročilo so vzeli volilci z navdušenjem in zahvalo na znanje.

O političnem delovanju na Spod. Štajerskem je govoril deželni poslanec dr. Kukovec. Poudarjal je, da klerikalci tekomi zadnjih let niti na Dunaju, niti v Gradcu niso dosegli ničesar pozitivnega za svoj volilce, pač pa so razdirali in skušali z vplivom ljudskih mandatov škodovati vsem onim, ki odkritosrčno ljubijo svoj zatirani rod in mu skušajo nesebično in požrtvovalno zagotoviti boljše narodno-politično in gospodarsko bodočnost. **Proti razdiralnemu delu klerikalcev, proti njihovi ošabnosti in njihovim hudobnim jezikom moramo iti na celi črti v boj.** —

Veleposestnik Oevirk je nato predlagal zaupnico in zahvalo gosp. Robleku s prošnjo, da zopet kandidira za Savinjsko dolino v državni zbor. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Gosp. Roblek se je navzlic premnogim oviram zasebne narave udal ljudskemu glasu in izjavil, da prevzame kandidaturo v Savinjski dolini.

Istrski dogovor.

Dunajski »Slavisches Tagblatt« je prejel iz Trsta nastopno poročilo, datirano z dne 14. aprila:

O konferencah, ki so se vršile dne 6. in 7. aprila v ministerstvu za notranje stvari na Dunaju med zastopniki italijanske in slovanske narodnosti, ste že poročali in ste precej dobro predvidjali vspeh teh dogovorov. Že predvčerajšnjim sta oba kluba obvestila namestnika princa Hohenlohe, da sta brezpogojno vsprejela po svojih zastopnikih dogovorjene točke.

Italijansko novinstvo trdi, da je zmaga na italijanski strani popolna. Slaba tolažba, kajti že dejstvo, da je ustanovitev nad 50 ljudskih šol s hrvatskim oziroma slovenskim učnim jezikom v najbližji petletni perijodi zagotovljena ter da je vzdrževanje že obstoječih hrvatskih ljudskih šol v Puli, Cresu in Malem Lošinjju s potroškom kacic 50.000 K prevzela

država, in nadaljne dejstvo, da se slovanskim občinam dovolje proračuni; z. št. ta že sama v dokaz, da so Slovani Istre vsaj deloma izšli iz te krize kakor zmagovalci. Besedilo dogovorov, kakor sem je dobil od prijateljske strani, je sledeče:

1. Navzoči zastopniki obeh narodnih strank v mejni grofiji istrski pripoznavajo v načelu potrebo in se izjavljajo sporazumljenimi, da se ustanovitve šol v Istri, ki sedaj čakajo rešitve, izvrše v teku razdobja najdalje 5 let, začevši s prvim januarjem 1912, in to sukcesivno in ob kolikor le možno enakomerni razdelitvi šolskih razredov na vsako posamično leto.

2. Kar se tiče ustanovitve šol s hrvatskim učnim jezikom v Puli, Malem Lošinjju in Cresu, je najdalje v teh 5 letih doseči med obema strankama sporazumljenje glede vsprejema teh šol v javno upravo.

3. Z ozirom na ta dogovor se od strani vlade poleg dosedanjega izrednega prispevka za povspenjanje ljudskega šolstva v Primorju zagotavlja nadaljen primeren znesek deželnemu šolskemu zakladu v olajšanje osebnih šolskih bremen za dobo te petletne perijode.

4. Do dosege sporazuma v smislu točke 2. vsprejme vlada vse stroške za vzdrževanje tam označenih zasebnih šol proti temu, da jej vzdrževatelj šol polaga primeren obračun o proračunu in zaključnem računu.

Na podlagi dogovora v smislu točk 1., 2., 3. in 4. se obvezujejo zastopniki obeh strank, da bodo skrbeli za to, da sklepi mestne občine Pula glede najetja posojila zadobe potrebno više odobrenje. Tudi se obvezujejo, da se zavzamejo za rešitev še nerešenih občinskih proračunov, oziroma, da naknadno pritrdijo že dosedaj rešenim občinskim proračunom ter da umaknejo pritožbe, vložene proti odobrenju teh proračunov.

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.

Poslovenil: F. K.

(Dalje.)

Pripravljali so se, kakor bi bilo treba iti na dolgo potovanje.

Gospa Monestrel je povsod izpraševala, če je treba kaj kupiti?

Da, to so ljudje radi sprejeli in gospa Monestrel je dobila dolga naročila, kaj naj vse kupi, ali naroči.

Lucija je mislila na Alberta, upala je, da ga bode videla v Saint Marcellinu.

Kmalu po lovu v Chambarausi je zapustil Roybono. Nameraval je ostati celo zimo v Saint Marcellinu in priti šele spomladi, na svojo malo prijateljico je komaj mislil. Rés sta Ana in Pavel mnogo govorila pred njim o Luciji in jo hvalila, on je potrdil, rekel, da mu jako ugaja Anina prijateljica, toda pri tem je ostal popolnoma hladan in ni mu prišlo niti na misel, o Luciji videti kaj drugega, kakor nekdanjo soigralko.

Monestrel je povsod pripovedoval, da mora v Saint Marcellin.

»Ali poznate Bergeroua, ničvredneža?« je spraševal. »Radi njega moram iti, sedaj v jeseni, ko je voznja tako prijetna in denar me bo stala stvar tudi. Ali je verjetno, denar tirja od mene, ko mu vendar nisem nič dolžan!«

Ljudje so se mu smejali in ga dražili.

»Tako?« so dejali začudeni. »Vi mu ne dolgujete ničesar? Pa se vendar govori, da je njegova tirjatev opravičena?«

»Kdo pravi to? Imenujte mi ga, ki se upa to trditi!« je kričal Monestrel: »Kaj, denar mi hočete oropati, režete me tako v živo meso, pa si upate še trditi, da nimam prav!«

»No, no, pomirite se gospod Monestrel, saj mi ponavljamo samo, kar drugi govore. Prišlo nam je do ušes, ni sami nismo trdili nikdar kaj takega.«

Preden je odšel Monestrel, se je oglasil še pri Chanatu in ga vpraša: »Ali imate namen izpovedati v Saint Marcellinu kot priča?«

»Ne«, odvrne Chanat, »nimam časa, ne morem iti. Pisal bom predsedniku, naj me opraviči, mojo izpoved bom pa naredil pismeno, ter bom potrdil, da se je naredila v moji pisarni pogodba, ki je bila sklenjena in da ste dobili pobotnico, da je torej v mojih očeh pogodba plačana in pravomočna.«

»Potem je prav, saj je resnica.«

»S tem poljem ste nič naredili dobro kupčijo?« vpraša Chanat smeje.

»O, ni vredno govora, na noben način tako, kakor je bila Valvara za vas. Ne mogel bi prirediti na svojem posestvu tako slavnost, kakor ste jo vi,« reče Monestrel in se smeje ravno tako, kakor preje Chanat.

»Alfonzo je priredil vse.«

»Bilo se mu je jako posrečilo. Kaj pa delata mlada zakonska?«

»Sta res kakor grlice. Moja hči je sedaj precej v Valvari, da uživa še zadnje lepe dni. Felibien pa se pridno vadi v bančnih opravilih.«

»Ne, da opustite svojo pisarno, še sedaj mi ne gre v glavo.«

Strmeli bodete, kak napis dobim prihodnje dni na mojo hišo. Upam Monestrel, da naložite svoj denar plodno pri mojem zetu.«

»Toda gotovo, svojih opravil ne bom več pustil izvrševati pri Veranu.«

Monestrel se poslovil in gre. Pred hišo naleti na Allarda.

»No, kako so vam teknil zajci?« vpraša ta.

»Izvrstno, rad bi, da bi jih imel vsak dan.«

Allard se smeji.

»Zal so zajci sedaj jako redki, pravi, potem pa pristavi. «Bili ste pri Chanatu?«

»Da.«

»Kako se godi mladima?«

»Chanat pravi, da živita kakor grlice.«

»Tako, res pravi to? Splošno se pa trdi, da sta gospod in gospa Felibien jako hladna drug proti drugemu.«

»Kaj vam ne pride na misel.«

»Trdi se tudi, da je Ema mnogo raje v Valvari, nego doma pri možu.«

»Ali kako ve, dar morete . . .«

»Na svidenje, gospod Monestrel.«

Ljudje so hudobni, si misli Monestrel, kaj si vsega ne izmislijo.

Ko je prišel domu, je rekel svoji ženi: »Roybona je polna klepetulj. Ravnokar sem govoril z Allardom, trdil je, da zakonska dvojica Felibien . . .«

»Tako, torej si ti tudi že slišal. Mora biti pač nekaj res na tem.«

»Ti veruješ?«

Lucijin vstop je pretrgal govor.

DOPISI.

Iz ajdouskega okraja.

Brje. — Zupnik v Rihembergu ima botego; komija, ki je obenem organist, mu plača občina. Smeli pa bi jemati iz te štacune blago le člani. Toda po Brjah je dobi, kdorkoli hoče. Največji agent za prodajo blaga po Brjah je Tume, ki drugače niti ne ve, da je živ. Za Veliko noč se je motil okoli vseh žensk ter silil fajmoštrovo feco in moko, cibibe in sladko skorjo. Ta in ona gospodinja se da pogovoriti, da kupi to po judovski šegi pomujano blago. S tem pa je domač trgovec oškodovan, kateri v vseh drugih slučajih gre svojim odjemalcem na roko in mnogokrat še preveč kreditira. Naj bi se torej oblasti zganile in tako zakotno prodajo zlasti nečlanom prepovedale in nepoklicane agente, kakor je Tume, pa prijele za debeli vrat.

Iz Šmarja. — Gospod župan Fran Gruntar je danes 17. aprila ob starešinstveni seji izročil občinskemu blagajniku 50 K za občinske uboge povodom smrti svoje hčerke Felicite. Starešinstvo se mu je zahvalilo za ta dar.

Iz sežanskega okraja.

Zrakoplov nad Sežano. — V soboto ob 8. uri zjutraj je plaval nad Sežano, do 3000 metrov visoko, zrakoplov v smeri proti Trzihu. Na zrakoplovu je vihrala zastava. Dvigal se je celo nad oblake, da si so stali onega dne visoko. Sodijo, da je bil to kak vojaški zrakoplov.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Nova podružnica. — V Devinu se je ustanovila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Nova podružnica. — Namestništvo je vzelo na znanje pravila podružnice dr. sv. C. in M. v Sv. Križu-Dobravljah.

Rojaki, izpečunajte svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M.!

Domače vesti.

Slikar Grohar je umrl danes v Ljubljani.

Prispevajte za otroški vrtec na Blanci! — Psiček v družini I. K. je nabral od dijakov in drugih 14 K 15 v za vrtec na Blanci s pozivom: Pesek Havhavhav, d'narce je nabrav: kronic je štir'najst, vinarjev trinajst, feniga pa dva. Kdor še kaj ima, naj za »Vrtec« da.

Fremeščen je iz Kobarida v Krmin c. kr. davčni asistent g. Josip Devetak.

Sodni praktikant g. Anton Mrakovčič je imenovan za avskultanta.

Spremembe v poveljstvu III. armadnega zbora. — Poveljnik III. armadnega zbora general Karol Schikošky je imenovan namestnikom poveljnika deželne brambe. Poveljstvo III. armadnega zbora je poverjeno FML baronu Leitnerju, poveljniku olomuške divizije.

Slovensko gledališče v Gorici. — Danes se uprizori izvrstna drama Dario Nicodemi: Zavetje. Zakonskih tragedij, komedij in burk so napisali dramatik že nešteto, tako je izvirnost v tej priljubljeni literarni snovi ne le zelo redka, nego tudi resnično težka. Seveda je tudi resnica, da so v teh zakonskih aferah in afericah dramatični konflikti najlažji, za efekte zelo prikladni in za igralke vedno hvaležni. Ljubezen v vseh svojih varijacijah, stopnjah in izrazih je os, okoli katere se suče življenje od svojega početka, zato pa ostane ljubezen vedno najmodernejša in najzanimivejša snov umetnikom. Drama »Zavetje« je tudi zakonska tragikomedija, v kateri pa se je Dario Nicodemi pokazal izvrstnega dramatika in psihologa literarnih potenc. Gerard, slaven slikar, ima nezvesto ženo. Varal ga je njegov prijatelj, lahkoživec de St. Arian, bankeroten, neznačajen aristokrat, ki se more rešiti iz skripcev le z bogato doto. Zasnubil je Doro Lacroix, že nekoliko zrelo dekle najgloblje duše in resnično nežnih čustev. Blaga Dora ne mara vsiljenega de St. Airana, a omožila bi se z njim, samo da uide zbadanju staršev in prijateljev, ki ji neprestano očitajo njeno staro devištvost. Tedaj postane Dora, ki še ni ljubila, žrtev globoke, najresnejše ljubezni do slikarja Gerarda, dasi je oženjen z nezvestnico Juliette. Ta ljubezen pade nanjo, kakor katastrofa, saj je Dora v svoji blagi naivnosti prepričana, da jo Gerard ljubi le zaradi njene duše in njenega srca. De St. Arian pa doživi, da njegova nevesta, Dora v Gerardovi družbi pozabi vse, da prebije z njim vso noč in se zave svojega položaja šele pozno zjutraj, ko jo iščejo prestrašeni stariši po vsej okolici. Gerard odkrije moško vso resnico de St. Airana, ki pa se moščiše nad Gerardom s tem, da pove Dori resnico, da je Gerardova ljubezen izrasla iz osvete. Resnica je namreč, da je hotel spočetka Gerard vrniti milo za drago, da je hotel de St. Airana kaznovati s tem, da mu zapelje nevesto Doro prav tako, kakor je on zapeljal njegovo ženo Juliette. Toda Gerard se je pri tem resnično zaljubil v Doro ter jo ljubi, kakor ni še ljubil nikdar. Borba za Doro med Gerardom in de St. Airanom, oziroma borba Gerardova za Dorino ljubezen, za trajno posest njene osebe proti Juliette, proti staršem in de St. Airanu ter borba de St. Airana za Dorino doto je središče drame. Zmaga Gerard, ker mu pomaga Juliette, ki izprevidi, da je sama kriva vse tragedije, da je izgubila Gerarda za večno in da Gerard resnično ljubi Doro. Tako postane grešna Juliette končno najsimpatičnejša, ker sprejme nase vso žrtev, polna kesa in resignacije. Psihološki proces v teh štirih osebah je naslikal Dario Nicodemi v »Zavetju« v dramatičnih prizorih realistično in dojmivo, s pravo umetniško diskrepcijo. Gerarda igra g. Nučič, ženo Juliette ga. Bukšekova, Doro gđ. Wintrova in de St. Airana g. Šimaček.

V soboto 22. aprila se bo vršila predzadnja predstava pomladanskega gostovanja ljubljanskih igralcev in se uprizori Etbin Kristanov »Samosvoj«, izvirna slovenska drama, ki je dosegla v Ljubljani ob koncu preteklega sezone najslajnejši uspeh.

Matica Slovenska ima še popolne garniture svojih publikacij za l. 1903., 1904., 1905., 1908. in 1909. ter jih daje sedaj po 3 K. Dobiti je tudi še knjige za l. 1910. à 4 K.

Za l. 1911. izide tudi »Letopis«. Velecenjene gospode poverjenike prosimo, 1) da opozorijo svoje znance na znižano ceno starejših letnikov, 2) da nam blagovolijo pravočasno poslati članarino za l. 1911., ker bi sicer zopet nastale v »Letopisu« neljube zmešnjave.

Gostovanje igralcev slov. dež. gledališča iz Ljubljane se nagiblje h koncu. Igralci so nam podali v kratkih treh tednih poleg nemških, angleških, ogrskih in francoskih dramskih proizvodov tudi po eno češko, hrvaško in rusko dramo.

Zdaj ob koncu svojega gostovanja pa se je odločilo vodstvo, da nam poda še izvirno slovensko dramo — noviteto, ki je dosegla pretekli mesec na ljubljanskem odru naravnost sijajen uspeh in je z njim pobila vse svoje rodne prednice.

V soboto 22. aprila se uprizori Etbin Kristanov »Samosvoj« kot zadnje veliko delo v tej sezoni. Vsa ljubljanska kritika je priznala enoglasno temu delu znamenito literarno, kakor gledališko vrednost. Zatorej pričakujemo z vso gotovostjo, da bo vedelo ceniti naše občinstvo važnost sobotnega večera, ko bo donela naša izvirna slovenska beseda raz odra, in bo trumoma napolnilo naše gledališče. »Samosvojega« igra g. Nučič, njegovega nasprotnika Komarja pa gostuje g. A. VE-ROVŠEK iz Ljubljane, kar gotovo zanimanje občinstva vsekako podvoji.

Predstave se udeleži najbrž tudi g. pisatelj sam. Sodeluje vse oboje. — V nedeljo bo zadnja predstava.

Slovensko gledališče. — V torek 18. t. m. smo imeli 10. redno predstavo, in sicer komedijo »Tat vseh tatov«. — Grajšček Gournay Martin ima hčer, katera je zaročena z vojvodom Charmerace. Ta nazivi vojvoda pa je Arsene Lupin, tat in glavni tatinske družbe, ki si je pa nadel ime vojvoda Charmerace, katerega je vmoril, da tako pod vojvodsko krinko in krinko ženina, ker tudi svoje neveste ne ljubi, nego njeno družabnico, tudi tatice, vganja lahko svoje lopovščine. — Guer-

chard, kriminalni višji nadzornik, ga zasleduje že deset let in ve vse, ali ne da bi mogel dokazati, kdo je vojvoda v resnici, ker nima končnih dokazov v rokah. V teh 10 letih je že večkrat dobil dolg nos, a najdaljšega pa sedaj, ko je že mislil, da je zmagal, in da je Arsene Lupin v njegovih rokah. Dejanje cele igre je zelo zamotano. Šele koncem zadnjega dejanja se voz razreši z efektom, kakor bi bombo tresčil ob tla, kar elektrizuje občinstvo, ki je ploskalo pri odprti sceni, ne samo radi vsebine nego v prvi vrsti v poklon g. Nučiču, v priznanje njegove dovršene igre. Res je bil vžitek, slediti g. Nučiču kakor vojvodi Charmerace, kako je z umetniško lahkoto menjal krinko. Kako jednostavno mu je bilo igrati dostojanstvenega velikaša in premetenega najmlajšega lopova — rekli bi v enem hipu. Posebno se je odlikoval v III. in IV. dejanju v dvogovoru z Guerchardom — gosp. Škrbinšek, ki je bil izboren kriminalni višji nadzornik. On je prav za take vloge, kjer treba vdariti, sicer fino a da zaskeli, pa bodisi v tej ali oni obliki. — G. Križaj se je precej vživel v obupno stanje okradenega grajščaka, kar je storil tem lažje, ker se na vsem vidi le bolj komična stran, ki tragično zaseneči. — Germaine — g. ca Wintrova je imela vlogo, katera v vsebini vtone da je malovidna; a njen nastop je pač vselej na mestu. — Tudi Sonja Kričnova je bila dobra; a iste temperamentnosti pogrešamo, ki smo jo videli v prejšnjih njenih vlogah.

Trojica tatov: Charolais, oče — g. Danilo, in sinova: g. ci Thalerjeva in Danilo, so se vedli res izborno tatinsko s precejšnjo prakso. — G. Povhe je podal svojemu sodniku precejšnjo porcijo veselosti, in tako nekoliko oživil II. dejanje. — V svojem elementu je bil g. Molek v I. dejanju v bučno zabavo galeriji. — Pohvaliti nam je še g. Bukšekovo, oskrbnico in g. Šimačka, komisarja — ter druge.

Res lepe in lepo igrane igre nam je bilo žal za skoro prazno dvorano. Koliko se trudijo igralci — koliko dela in koliko žrtvuje režija! Vse to naj pomisli slav. občinstvo, in naj ne bode nehalno pri treh zadnjih predstavah.

Ljudska volja, ki ni ljudska volja. — »Gorica« pripoveduje, da je odposlalo vodstvo S. L. S. to je: dr. Gregorčič, okrožnice na razne klerikalne organizacije po deželi, da dobi na nje odgovore glede kandidatur »v zmislu ljudske želje in volje.«..... V okrožnici pravi, da v postavljanju kandidatov pritiče voličem prva beseda, vendar pa je mnenja (to se pravi: dr. Gregorčič ukazuje), da v sedanjih razmerah kaže pustiti doseđanja poslanca v hribih in goriški okolici, na Krasu pa postaviti za kandidata dr. Štepančiča.

Lepa ljudska volja to! Gregorčič kar naznanja kandidature. Gorje onemu, ki bi se drznil ugovarjati ali kaj svetovati. Hitro bi se raztogotil sveti moč nad tako

»Ali se peljemo gotovo jutri v Saint Marcellin?« vpraša Lucija.

»Seveda«, odvrne Monestrel, »ker je obravnava odločena za jutri ob eni uri popoldne.«

»Le glej, da boš o pravem času gotova,« pravi mati, »čakala ne bova.«

»O, ni se treba bati, da ne bi bila o pravem času gotova«, si misli Lucija, »veselim se preveč na Saint Marcellin. In če sem enkrat tam — drugo se bode že našlo.«

Zgodaj zjutraj se je odpeljala rodhina Monestrel s pošto. Vreme je bilo čisto, bril je mrzel veter, ki je bil vedno ostrejši, čim više so se peljali proti Chambarausi.

Zavili so se v odeje in sukne, zeblo jih je pa vseeno, v napolpokritem vozu. Ko so dospeli končno do vrha Chambarausa, so smeli upati, da bode sedaj prijetneje, ko pojde navzdol.

Saint Marcellin je bilo krasno mestece in ni trpelo dolgo, ko so se pripeljali tja.

»Oče«, pravi Lucija Monestrelu, ki se je name:iti k svojemu odvetniku, »vzemi me s seboj, mati ima toliko opravkov, da bi se dolgočasila, šla bi raje s teboj, tudi me zanima odvetniška pisarna, ker kaj tacega nisem še nikdar videla.«

»Pusti me v miru,« odvrne Monestrel. »Ženske nimajo pri odvetnikih nič iskati, pojdi z materjo k modistinji.«

»Toda na sodnijo me boš vzel s seboj?«

»Mogoče, bodem že videl.«

Gospa Monestrel je šla s hčerko k modistinji.

»Moja hči rabi zimski klobuk«, pravi prodajalki, »toda ne sme biti predrag.«

»Imam prav čedne klobuke po petnajst do dvajset frankov, toda ti niso iz baržuna. Imela pa bi tu nekaj posebno čednega, za gospodično kakor nalašč, toda ta stane trideset frankov.«

»Trideset frankov! Kaj, ali mislite, da sem milijonarka?!«

»Ne, milostljiva, klobuk ni drag in naše dame tu plačajo to rade, ker vedo, da imam vedno samo dobro blago. Le pogledite, kako lepo pristojna klobuk gospodični.«

»Klobuk mi ugaja, imama.«

»Da, je res lep«, pravi gospa Monestrel, »dvajset frankov dam zanj.«

»Nemogoče, milostljiva, toda da vam povem zadnjo ceno, hočem se zadovoljiti s šestindvajsetimi.«

»Ne, dvajset dam in ne centa več.«

»Toda prosim vas, oglejte si ga vendar, trakove, cvetice — saj sama ne zaslužim več pri šestindvajsetih, mi je le za odjemalko.«

»Ne, ne, tega ne plačam,« pravi gospa Monestrel, »če so klobuki sedaj tako dragi, morala boš pa nositi še lanskega,« pravi k Luciji obrnjena.

»Kakor veš, mama,« pravi ta in zapusti trgovino.

»Ali naju res pustite iti?« vpraša gospa Monestrel pri vratih.

»Res mi ni drugače mogoče,« odvrne modistinja.

Gospa Monestrel je imela še mnogo potov. Morala je iti za svoje znane, k šiviljam, čevljarju in v razne trgovine. Povsod pa je vlačila ubogo Lucijo s seboj.

Ko ste prišle slednjič v gostilno, za kamor so se zmenili, je sedel Monestrel že pri mizi in jedel svojo juho.

»Dolgo vaju ni bilo,« je rekel.

»Imela sem mnogo opravil. Ali si bil pri svojem odvetniku?«

»Da, rekel je, da stoji moja stvar jako dobro.«

»Vzemi me s seboj na sodnijo, papa,« prosil Lucija. »Saj bodem sedela popolnoma mirno v koticu. Tako rada bi videla sodnijsko dvorano.«

»Če ti je toliko na tem, pa pojdi z menoj.«

»Prosim te, ne zgubi je izpred oči,« pravi gospa Monestrel, »saj veš, v mestih...«

Monestrel je šel s svojo hčerjo na sodnijo in ostal z njo v prostoru, ki je bil določen za poslušalce, da je bil poklican.

Bergerou pride mimo in reče: »Glejte, gospod Monestrel, ne pustite, da pride do skrajnosti, priznajte raje, da mu res dolgujete še oni denar.«

»Nisem vam nič dolžan,« odvrne Monestrel.

Albert Galtier je sedel komaj na svoj prostor, ko so se srečale njegove oči z Lucijinimi. Njena navzočnost ga je spravila v zadrego, namenil se je Monestrelovo početje ostro obsoditi in obelodaniti, toda v navzočnosti hčere, ni mogel tako govoriti, kakor se je prvotno namenil.

Ko je torej Bergerou izpovedal in Monestrel dolg odločno zanimal, je Galtier skrčil svoj govor samo na zadnji slučaj, dasi je bil namenjen obravnavati tudi prejšnje tožbe, ki so bile tej enake. Na koncu je pripomnil, da pač ni drugega sredstva, da se ga zapriseže.

»Slišali ste,« reče predsednik strogim glasom Monestrelu, »gospod tožitelj pravi, da se je varal, ko vam je zaupal. Sedaj je samo en izhod — hočete priseči?«

»Da, gospod predsednik.«

Predsednik pogleda sodnike, ti so imeli že vsak svoje prepričanje, toda brez dokazov niso smeli razsoditi.

»Stopite naprej, Monestrel in dvignite desno roko.« Monestrel dvigne roko.

»Vi prisegate pred Bogom in ljudmi, da ste govorili čisto resnico, ko ste trdili, da ne dolgujete Bergeronu nič. Recite: Prisežem na to.«

»Pri...«

(Dalje prih.)

ljudsko voljo! Ljudska volja je pri klerikalcih Gregorčičeva volja in nobena druga! Ljudstvo imajo le za norca z ljudsko voljo.

Iz Kanala. — (Smrtna kosa.) Danes dne 19. aprila ob 3. uri popoldne, je umrl znani gosp. Karol Kocijančič, posestnik in kovaški mojster v Kanalu, v starosti 66 let. Bil je zmiraj umet. narodnjak in zvest pristaš napredne stranke. Pogreb se bode vršil v petek ob 9. uri popoldne. Bodi mu zemlja lahka, ostalim naše sožalje!

Beseda o slov. gledališču v Gorici. — Brež dvoma je, da letošnje gostovanje v Gorici prekaša po umetniški vrednosti vsa dosedanja; tu se kaže torej napredek, ki bi se gotovo le še popolnjeval. S tem imamo Goričanje priliko, videti najboljša nova dela na dramatičnem polju. — Za to lepo priliko moramo zahvaliti ljubljanske igralce, posebno pa njihovega vodjo g. Nučiča! Hvala jim iskrena!

Toda samo od hvale ne morejo živeti! Oni ne pridejo v Gorico, da bi tu stradali ali da bi ne dobili niti za troške! — V tem pogledu pa moramo naravnost obžalovati mlajšost goriškega občinstva. Parkrat že je bila udeležba silno slaba! — Vsak izgovorček je zadosten, da ne pridejo v gledališče!! Ako je vreme slabo ali lepo, je to že zadržek! Vprašamo vse tiste, ki so redki gostje v T. D.: Kaj poročate pa potem, ako ljubljanskih igralcev sploh ne bo več v Gorici? Kaj pa tedaj? — Zato apelujemo na naše občinstvo, naj vsaj za zadnje tri predstave popolni gledališče v T. D.!

Kaj je bilo v nedeljo v Mirnu in na Peči? — V krčmo k Beltramu so prišli na Veliko nedeljo pop. 4 dragonci. Tisti čas pa so imeli v Budinovi gostilni nekdanji abstinentje škafo vina na mizi. Dragonci in fantje so šli od Beltrama k Budinu. Tam je prišlo do besedičenja med Pečani in nekdanjimi abstinenti; baje so peli ti slednji čukovsko himno. Josip Batistič »Bensa«, je vrgel stolic v škafo. Nastal je krik in padlo je par klofut. Pečani, dragonci in nekateri fantje iz Mirna so šli od tam ter peli po cesti do Grabca. To je bilo popoldne ob 5^h. Pri Rupenskem mostu so se nekateri fantje s Peči in iz Mirna pograbili, dragonci so potegnili sablje in Pečani so morali teči. Padlo je par klofut. Vse to je bilo posledica vina. Občinske straže so ukazale vojakom, naj gredo domov, drugače jih aretirajo. Vojaki so se na to poizgubili po gostilnah. Dva sta se dobila v koncu pred šolo okoli 8. ure zvečer. Eden izmed teh, po imenu Karol Kumar doma iz Slov. Gradca, 27 let star, samskega stanu, prišel je v Gorico na vaje, se je hotel pokazati, kako da lahko pride na drugi breg Vipave. Podrsal je s ceste v vodo, ko je plaval, je na sredi Vipave še zavriskal, potem parkrat vodo požrl ter prišel do drugega brega opešan. Tam se je oprjel korenin da bi zlezal na breg pa ni mogel iz vode na strmino. Omagal je in utonil. Drugo jutro so ga našli držečega se za korenine sključenege. Truplo so prenesli takoj v mrtvašnico na Mirensko pokopališče. V nedeljo zvečer je bila žandarmerija aretirala dva dragonca, ker sta razsajala po gostilnah. To je bilo v nedeljo v Mirnu.

Pečani so šli skupaj domov. Tam pa je Jos. Batistič ranil Leopolda Maliča v stegno, da so morali takoj poklicati dr. Defranceschija iz Gorice na pomoč. Batistič pa je dobil s kamenjem v prsi, da bo tudi pomnil. To je bilo na Peči. Vsi skupaj so bili močno pijani in močno goriško vino jih je podivjalo, da je prišlo do opisanih dogodkov. Zalostno.

Dragonca so pokopali v torek v Mirnu. K pogrebu je prišlo kakih 800 ljudi. Bili so navzoči tudi vojak-dragonci ter več častnikov. K pogrebu ni bilo nobenega sorodnika dragončevega.

To poročilo smo dobili od strani, ki je povsem natančno informirana o opisanih dogodkih.

Iz mesta. — »Za Slavjanskijeve koncert, ki bo v ponedeljek, so izdani tudi slovenski lepaki, kar je v redu, ali v redu ni, da je vsprej samo laško-nemški. Večino pri koncertu bodo tvorili gotovo Slovenci in ti naj imajo v rokah laško-nemški program! Zahtevamo tudi slovenski vsprej!«

Školovi zavodi v Gorici. — Stavbe rastejo. Sedaj prizidajo še cerkev. Dela se oddali nekemu podjetniku iz Trsta;

seveda Lahju. Domačih stavbenikov niso niti poprašali, naj predložijo načrte!

Gospod Mihael Zega iz Kanala se jezi in grozi v »Gorici«. Pravi glede dopisa iz Kanala, da pri Matevžiču ni šlo za 500 K, ampak le za ostanek 100 K. To je res, kakor smo sedaj izvedeli. Jemljemo na znanje in popravljamo. Pravi tudi, da ni bilo prave sodne obravnave — ampak vendar še je vršilo izpraševanje na sodnji gledé onih 100 K, za katere je šlo, kakor priznava g. Zega sam. Kako pa je s 10% obrestmi za dobo 11 let? — O Matevžičevi stvari se je govorilo po celem Kanalu in po Kanalskem sploh, dopis je prišel v »Sočo« le proti zagotovitvi, da odgovarja resnici. Če je pa sodil g. Zega, da dopis ni popolnoma resničen, se je imel obrniti do nas. Opetovano že smo povedali, da nočemo delati nobenemu krivice, ter smo že vselej lojalno popravili, ako je bilo o kom sporočenega kaj neresničnega.

Vladni komisar za Gradež. — Komisar pri okr. glavarstvu v Trziču dr. L. Ličen je imenovan za vladnega komisarja, ki bo vodil občinske posle v Gradežu do zopet novih volitev.

Kolesarsko društvo. — Namestništvo v zvezi na znanje pravila novega kolesarskega društva »Ildrijska dolina« s sedežem na Slapu.

Sadjarsko društvo v Kanalu te že marsikaj prestalo. Kanalci upajo, da prestane srečno tudi razpravo, na kateri pojde za 1700 K. S tem društvom smo se morali že baviti; če ne bo miru, se bomo morali znova pečati s tem društvom! Podatkov ne manjka.

Nova društva. — V Bovcu se je ustanovilo »Slovensko pevsko društvo Rombon«, v Volčjemgradu na Krasu pevsko in bralno društvo »Bodočnost«.

40 čukov proti 1 Sokolu. — Poročajo nam, da se je vračalo v ponedeljek iz Šempasa okoli 40 čukov (zbožnanih skupaj iz 6 vasi!) proti domu. Pravijo, da med Selom in Batujami so srečali nekega mladeniča ter ga poprašali, kaj je. Ko je povedal, da je Sokol, so ga pretepli. Tako nam poročajo. To se je hitro razneslo po Selu in prišlo je 10 mladeničev v Batuje. Pogumni čukovski junaki so se skrili ter šli šele drugo jutro domov. Zajci strahopetni!

»Führer durch die gefürstete Grafschaft Görz und Gradisca«. — Ta precej obsežna knjiga izide v kratkem. Prinaša tudi inserate. Avtor se je obrnil glede inseratov tudi na gostilničarje itd. v Gorah pa brez uspeha. Omenjamo, da je navzlic temu posvetil vso potrebno pozornost Goram ter navaja hotele, gostilne, krčme itd. Knjiga stane 1K 20 v. V interesu prometa s tujci je, da si nabavijo knjigo gostilničarji in drugi, ki dajejo stanovanja letoviščarjem. Obrniti se je na upravnništvo našega lista.

Izgubil se je prstan z briljanti. — Pošten najditelj naj ga odda proti dobri nagradi na policiji.

Javni ples v Vrtojbi priredijo fantje v nedeljo, dne 23. t. m. v prostorih gostilne v Gradu.

Sokolski vestnik.

Slovenska Sokolska vrsta za mednarodno tekmo v Turinu. — Priglasenih je sedaj 16 telovadcev. V teku vadbe v Ljubljani se izbere 6 najsposobnejših za tekmovalno vrsto. Pred odhodom v Turin je nameravan javen nastop vrste v Ljubljani v telovadnici »Narodnega doma«.

Telovadni odsek prvaškega Sokola na Gradlšču bo imel svoj letni občni zbor v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri predpoldne v sobi br. Krševana, Odbor.

Koliko je češkega Sokolstva? — Zadnje štetje češkega Sokolstva, izvedeno 31. decembra l. 1909, izkazuje naslednji rezultat; v 37. župah je združenih 829 društev s 14 odseki, ki štejejo 72.527 članov in 12.962 članic, v celem torej 85.489 pripadnikov. Med 16.273 telovadci je 4857 vaditejev, telovadk je 5961; skupno torej 22.234 izvršujočih članov. Število trgovskega in obrtnega naraščaja znaša 9566, šolskega naraščaja 12.680, gojenk 8082; vsega sokolskega naraščaja je 30.328. V celem je torej štela sokolska družina 1909. l. 115.817 glav, v preteklem letu se je pa njen krog še izdatno povečal. — O živalnem in smotrenem gibanju

čeških Sokolov nam pričajo tele številke: v letu 1909 je bilo 536 domačih nastopov, 2947 izletov in 3035 predavanj.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Sladkorne tovarne v Avstriji. — Leta 1908. je obstajalo v naši državni polovici 191 sladkornih tovarn in sicer 126 tovarn na Češkem, ostale pa na Moravskem 50, v Šleziji 8, na Nižjavstrijskem 4, v Bukovini 2, v Galiciji 1. Izdelalo se je 18.040.433 metrskih centov, izvozilo se je pa 5.776.004 centov, največ na Angleško 2.846.102 q, potem na Turško 532.587 q, v Švicu 486.961 q itd.

Užitnina od mesa, vina, žganja, piva in sladkorja. — Leta 1908. je znašal ta davek in sicer od vina in mošta 13.123.748 K, od mesa 17.174.583 K. Davek na žganje je donesl 98.688.579 K; davek na pivo je znašal 81.197.099 K; davek na sladkor je donesl 153.613.461 K. Vsa užitnina je donesla torej leta 1908. kron 396.331.402.

Električna državna železnica Trst-Opčina. — »Fremdenblatt« poroča, da je zelo malo nade, da bi dobila državna železnica iz Trsta na Opčine električno napeljava in to radi prevelikih stroškov, ki so proračunjeni za napeljavo in za vzdrževanje električnega prometa. Železniška uprava pa hoče zboljšati ventilacijo predorov na ta način, kakor ima to že uvedeno po velikih alpskih predorih.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« priredi 30. t. m. izlet po Krasu. Prvi oddelek s kolesi iz društvenih prostorov ob 7. uri zjutraj. Drugi oddelek z vlakom ob 8 in pol do Štanjela in potem skupaj s kolesi v Komen, Nabrežino in nazaj skozi Tržič.

Razne vesti.

Sporazum med avstrijsko in ogrsko vlado glede reforme brambnega zakona. — Kakor se sedaj razglša in zatrjuje, je prišlo med avstrijsko in ogrsko vlado glede reforme brambnega zakona do popolnega sporazuma. Po novi reformi bo znašal vsakoletni vojaški kontigent 189.000 vojakov, 28.000 mož avstrijske deželne in 25.000 mož ogrske deželne brambe, tako da se doseže 70% zvišanje. Dalje se upelje dveletna vojaška služba. Enoletno prostovoljstvo sicer ostane, vendar pa se odpravi inteligentna skušnja. Zato pa se razširi pravica do enoletnega prostovoljstva na vse umetniške in znanstvene zavode, torej tudi na konservatorij. Kar se tiče učiteljev, se isti, če tudi niso dovršili enoletnega prostovoljstva, dodele v armadi k prostovolcem in sicer k posebnim kurzom. Ogrska domobranba dobi popolno artilerijo. Te reforme bodo prišle tekom 4 do 6 let do popolne veljave.

Nemški cesar Viljem namerava baje obiskati papeža prihodnje leto.

Zbližanje Bolgarije in Srbije. — Pred kratkim se je ustanovil poseben komite Bolgarov in Srbov, ki ima namen delovati na zblizanje Srbov in Bolgarov. Komiteju pripadajo najodličnejši zastopniki narodnosti. Glavna naloga tega društva je, preštudira vsa gospodarska, politična in kulturna vprašanja, na podlagi katerih bi konečno prišlo do sporazuma in političnega zblizanja obeh jugoslovanskih kraljevin. Komite je razdeljen v dve sekcije: srbsko in bolgarsko; vsaki pripada 30 članov. Povodom pravoslavnih veličnočnih praznikov se snideta obe sekciji v glavnem mestu Bolgarije, Sofiji, k skupnemu posvetovanju, na katerem se bo razpravljalo o vprašanjih, o katerih sta že obe sekciji posamezno obravnavali.

Srbski listi se protivijo potovanju kralja Petra I. v Avstro-Ogrsko, rekoč, da po aneksiji Bosne in Hercegovine bi srbski kralj na noben način ne smel v Avstrijo; da obisk znači potem srbskega radikalizma ter da je nevarnost za dinastijo Karagjorgjevičev.

Politični pregled.

Aeroplanska dirka. — Koncem meseca maja priredijo aeroplansko dirko Pariz-Rim-Turin. Za prvo etapo: Pariz-Nica je odredjena nagrada 100.000 fran-

kov. Skupna svota nagrad znaša 400.000 frankov.

Ponesrečili je v Versaillesu zrakoplovec stotnik Canon. Ko je vzletal, je padel s precejšnje višine ter ostal mrtev.

Na Reki je 17.000 Hrvatov, a ti nimajo nobene ljudske šole. To je nenavadno priznal v ogrski državni zbornici sam znani Geza Polonyi, velik protivnik Hrvatov.

Organizacija gledaliških igralcev. — V Pragi se je vršil kongres čeških in poljskih gledaliških igralcev, katerim se je pridružil tudi nemški »Bühnenvereinsk«. Igralci so sklenili ustanoviti splošno avstrijsko zvezo gledaliških igralcev, ki naj bi se bavila edino-le s stanovskimi vprašanji.

Obsojeni francoski viničarji. — Po boju viničarjev proti izdelovalcem šampanjca je bilo več kolovodij aretiranih. Sodnija v Reimsu je obsodila včeraj 4 viničarje v zapor 6 mesecev do 1 leta, dva druga na 6 mesecev; enega na 10 mesecev.

Vstaja v Albaniji. — Imenovanje Torgut Šefket paše komandantom turške vojske v Albaniji, je vzbudilo med albanskimi vstaši veliko vznemirjenje in splošno nevoljo. Položaj okoli Skadra je še vedno obupen. Nad vso skadsko okolico je proglašeno obsedno stanje. V okraju Dibra so prebivalci ustavili plačevanje davkov in so uradnike, ki so prišli davke iztirjevat, pregnali s puškami. Okoli Dešice je prišlo med vstaši in turško vojsko do krvavega spopada. Vstaši so se z vso vehemenco vrgli na Turke in jih prisili, da so se umaknili. Ko pa so vstaši dobili po ogleduhih obvestilo, da prihajajo turške pomožne čete, so se zopet umaknili v zasede, katerih Turki do sedaj nikakor niso mogli dobiti v roke.

Pri Dolihu se je bil boj med vstaši in Turki. Turki so zbežali ter pustili Albancem 300 pušek. Tudi pri Nubniku so bili Turki tepeni.

Torgut Šefket paša pozove Malisore, ki so pobegnili v Črnogoro, naj se vrnejo nemudoma sicer bodo kaznovani.

Turki zažigajo katoliške cerkve. »Reichspost« zahteva intervencijo Avstrije, ki naj vrši svojo dolžnost, katero jej nalaga protektorat nad albanskimi kristjani!

Koliko je zdravnikov v Avstriji in kako so razdeljeni. — Dr. Oskar Klauer je na podlagi zadnjega ljudskega štetja in izvestij ces. kr. statistične centralne komisije sestavil zanimive podatke o številu in razdelitvi zdravnikov v Avstriji. Glasom teh podatkov je bilo v Avstriji začel kom tega leta 13.202 zdravnik, nasproti koncem dela 1905. Uštetji so tudi vojaški zdravniki.

Sedaj je zdravnikov v Avstriji: Na Niže-Avstrijskem 3839, na enega zdravnik prihaja 940 prebivalcev; na Gorenjem Avstrijskem 402 zdravnik, na enega zdravnik prihaja 2110 prebivalcev; v Solnogradu 146 zdravnikov; na enega zdravnik 1510 prebivalcev; na Štajerskem 750 zdravnikov, na enega zdravnik 1930 prebivalcev; na Koroškem 165 zdravnikov, na enega zdravnik 2290 prebivalcev; na Kranjskem 115 zdravnikov, na enega zdravnik 4570 prebivalcev; v Trstu 225 zdravnikov, na enega zdravnik 1010 prebivalcev; na Goriškem 72 zdravnikov, na enega zdravnik 3490 prebivalcev; v Istri 182 zdravnikov, na enega zdravnik 2090 prebivalcev; na Tirolskem 661 zdravnikov, na enega zdravnik 1390 prebivalcev; na Predaljskem 69 zdravnikov, na enega zdravnik 2130 prebivalcev; na Češkem 3264 zdravnikov, na enega zdravnik 2560 prebivalcev; v Šleziji 264 zdravnikov, na enega zdravnik 2930 prebivalcev; v Galiciji 1675 zdravnikov, na enega zdravnik 4860 prebivalcev; v Dalmaciji 176 zdravnikov, na enega zdravnik 3600 prebivalcev. Dima sam ima več nego četrtino vseh zdravnikov Avstrije.

Zenskih zdravnikov je bilo 80. Med deželami, ki so na slabem z zdravniki, je tudi naša Goriška. Na enega zdravnik pride 3490 prebivalcev. Tako je bilo koncem leta 1910. Ali le prepogostoma je še manj zdravnikov ter se tako poveča število prebivalcev, kolikor ga pride na enega zdravnik, — če bi bili porazdeljeni po deželi seveda, ali večina jih je v mestu, zmagaj na deželi je vedno občutljivo pomanjkanje zdravnikov.

444 izseljencev se je vrnilo iz Amerike v Evropo s parnikom »Saxonia« in »Argentina«. Dospela sta te dni v Trst.

Radi nesrečne ljubezni je skočil v Trstu v morje 28 letni Karol Germek iz Rodika, delavec pri državni železnici. Potegnili so truplo njegovo iz morja v torek.

Nagle smrti je umrl v Trstu fregatni kapitan Aleksander Linzer. Na cesti mu je prišlo slabo zadela ga je kap in zgrudil se je mrtev.

Čehi na Dunaju postavijo svoje kandidatke za državnozbornske volitve v vseh volilnih okrajih.

Vseučilišniki natakarij. — Kopalniški hotel v Kestellyeru se je obrnil do visokošolcev, naj se zglasijo za natakarije za časa njihovih počitnic, v kateri pade kopalniška sezona.

Oglasilo se jih je mnogo, sprejetih pa je bilo za natakarije 7 medicincev, trije tehniki in 5 juristov. Imajo prosto stanovanje in hrano ter 200 K plače na mesec.

Drago kronanje. — Kronanje angleškega kralja, ki se bo vršilo poleti, bo združeno z velikanskimi troški. Kralja in vlado bo stalo kronanje okoli 7 milijonov.

Na svečanost kronanja v Londonu pričakujejo 10.000 Amerikancev, 10.000 Avstralcev in iz Kanade okoli 8000 gostov. Iz Evrope ter z Angleškega pride v London tudi velika množica. Cena stanovanj in oken je neznansko velika. Neki Amerikanec je najel za čas svečanosti jedno sobo za 25000 frankov. Drugi, ki ostanejo ves čas slavnosti v Londonu, so plačali za sobe po 50 do 100 tisoč frankov.

Nesreča z avtomobilom. — Pri Voloski je avtomobil kneza Koburga podrl na tla volosko-opatijskega župana dr. Andr. Stangerja ter ga poškodoval. Boje se, da si je dr. Stanger pretresel mozgane.

Stavka železničarjev preti v Italiji. Železničarji so podali vladi svoje zahteve ter zahtevali izpolnitev istih. Ako vlada ne zadosti zahtevam do 29. t. m., jej podajo ultimatum, kateremu sledi generalna stavka, ako se zavrne zahteve.

Streljanje s topiči. — Na Štajerskem prav pridno streljajo s topiči ob praznikih. Tako je bilo tudi letošnje Velikonočne praznike. O priliki tega streljanja je bilo težko ranjenih okoli 20 oseb v raznih krajih.

Požari. — V občini Nagy Kinics v županiji Abony je nastal ogenj v hiši vaškega sodnika; v četrt uri je upepelil poslopje ene ulice z vsemi postranskimi poslopji. Zgorelo je tudi mnogo živeža in krme ter kmečkega orodja. — V občini Zebenyse v barnski županiji je pogorelo 12 hiš s postranskimi poslopji. Zgorelo je tudi mnogo živeža in krme.

Radi nepredvidnosti nekaterih izletnikov je v nekem gozdu pri Inomostu na-

stal požar, ki se je zelo hitro razširil in trajal celo noč. Zgorelo je okoli 30 oral državnega gozda.

1000 prebivalcev broječa vas Oldach pri Judenburgu na Štajerskem je zgorela.

V Lindavu so se igrali otroci z vžigalicami in povzročili velik požar, ki je vpepelil 50 hiš. Veliko kmetov je izgubilo vsled požara vse svoje premoženje.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsekalni se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravljeno inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delali in celo v mestu nihče ne pozna, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

19-letni mladenič, ki je dovršil štiri srednje šole, vešč slovensčine, italijanščine in nemščine, išče primerne službe. — Naslov pove naše upravnistvo.

Dva krojaška pomočnika sprejme takoj Karol Angeli, trgovec in krojač v Kanalu. — Delo stalno.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in znanost se jamči.

Velika hladna klet in skladišče, jako pravno za kakega krojuča, kleparja itd., se odda s prvim najem. — Naslov pove naše upravnistvo.

Sprejme se učenca za tehnično pisarno. Zahteva se znanje deželnih jezikov, lepo pisavo in nekoliko izurjenosti v risanju. — Prednost imajo oni, ki so v zidarski stroki že nekoliko izurjeni. — Naslov pove naše upravnistvo.

10.000 kron se posodi proti vknjižbi na prvem mestu. Kdor rabi denar, naj se obrne na naše upravnistvo pod šifro: P. D.

Proda se veliko hišo in zemljišče v Tolminu.

Izve se pri lastniku B. Šorli — v Gorici, ulica Usina 12.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady, prej Marijacej:ke kapljice imenovane — z Waterhojzo iz Maria-Zell kot varst. znam.

so najboljšo sredstvo proti otežkočenemu prebavljanju vsake vrste, proti zgagi, želodčnim bolečinam, tvorbi kislin itd. To sredstvo se je obneslo že več kot 30 let.

Varovati se je treba pred podobnimi posnetki in ponarejanji in paziti na varstveno znamko s podpisom.

Dobiva se v lekarnah; na deželo pošilja lekarnar C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 2. 6 steklenic K 5.—, 3 dvojne steklenice K 4.50 franko.

Pravkar je izšlo Damir Feigel: Pol litra vipavca

8°. 8 1/2 pole. Cena vezani knjigi K 2.00, broširani K 1.80.

Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj prevaja dober, pristen humor. Oddelček »Gaudemus igitur« prinaša veselo povesti iz dijaškega življenja; »Uredniške tajnosti« odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelček »Holmes in njegova smrt« je naperjen zoper različne detektivske romane; oddelček »Iz četrte dimenzije« se odlikuje s pikro satiro na raznovrstne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev. Ako se hočete izborna zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si »Pol litra vipavca«.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Kmečka banka v Gorici,

(na Kornu št. 12)

oskompnje menjice pod jako ugodnimi pogoji. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ter jih obrestuje čisto po

4 3/4 %

Načelstvo obstoji iz gg.: Dr. Alojzij Franko, predsednik, Ivan Saunig, velep. in župan v Biljah, podpredsednik, Fran Obljubek, veleposestnik in župan v Kojskem-Krasno, Ignacij Križman, nadučitelj v Dornbergu, Alojzij Bandelj, veleposestnik v Podgori.

! Sooj k soojemu !

Ludovik Borovnik puškar

v BOROVLJAH (Ferlach) na Koroškem

se priporoča za nabavo pušk na kroglo in drobni svinec, pušk brez ali z petelini z najboljšim strelnim učinkom. — Veliko skladišče samokresov (revolverjev), repetir-pistol, fiobert-pušk in klicev za vsakovrstno zverjad po najnižjih cenah.

Imam tudi veliko delavnico za popravljanje pušk in samokresov. Poprave izvršujem točno, trpežno in v kratkem času. Na vsa v mojo stroko spadajoča vprašanja odgovorim z veseljem ter dajem potrebni svet. Slovenske in nemške cenike pošiljam, ako se mi pošlje natančen naslov franko in poštne prosto!!!!

Velike zaloge novih dvo-strijonov, gramofonov, vsakovrstnih plošč itd. V zalogah imam veliko vseh gorilnavedenih tudi že rabljenih strojev prav po ceni na izbero pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Mehanična delavnica. Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštne prosti.

OPOMBA: Kdor mi proda dvokolo, gramofon in šivalni stroj, dobi za nagrado eno novo dvokolo.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v olom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravemu telesu. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvrstnih uspehih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zelenih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov. Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krčn. bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali kolčne bolečine ali sreno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zabranjuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slughih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja.

Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenici v lokalnih sledečih krajih: Gorica, Kormin, Gradisce, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palna, Cervinjan, Orlejš, Fiumicel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarni in vseh večjih in manjših krajih Gorisko-Gradišanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnice v Gorici 3 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ugrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: semos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jereblike 100, črešnjev sok 200 brinje 30 in mnogo drugih zeljšč. Te sestavine se pomočajo.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovaška cesta št. 5

se priporoča polnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po cenl.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi keglijšče, po zimi zakurjeno. Po leti sedi na sončnatem vrtu.

— V tem hotelu najpote vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer. —

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905, v zadrugi register vpisane pravila, pri skupni seji dne 20. decembra 1905, sklenilo za leto 1906, ta-le način poslovanja:

Daje svojih članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/4% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.